

HRVATSKI *glasnik*

Godina XXVIII, broj 40

4. listopada 2018.

cijena 200 Ft

Hrvatski dan u Poganu

FOTO: BRANKA PAVIĆ BLAŽETIN

7. stranica

Ministrica Obuljen Koržinek u Budimpešti
3. stranica

Kemljansko ljeto jubilejov
8. – 9. stranica

Uza zlevanku
14. stranica

Komentar

Generacija Z

Na raznim skupovima, sjednicama naše hrvatske zajednice u zadnje vrijeme uvijek se nađe kao tema, slaba zastupljenost mladih u narodnosno-javnom životu, poteškoće u motiviranju mladih za narodnosne programe. Gdje je današnja hrvatska mladež?! Pa to bi mi trebali znati! Studira u inozemstvu, matičnoj domovini, možda radi izvan Mađarske ili je jednostavno ne zanima je narodnosna priča, jer ima niz drugih briga? Moje je mišljenje, ako netko ne uspijeva motivirati određenu skupinu, onda je problem u metodi, ali poznamo li dovoljno našu mladež kako bismo uspjeli naći odgovarajući način? Sociolozi raspoređuju skupove ljudi rođenih (istih godina) od 15 do 20 godina, pa razlikuju razne naraštaje; naraštaj „baby-boom“, X, Y, Z. Prvi je bio naraštaj (rođeni između 1945. i 1964.) koji je nakon rata živio bolje od svojih roditelja i bili su zadovoljni, slijedio je „naraštaj X“ (1960. – 1980.) gledao je rušenje Berlinskog zida pa je uglavnom liberalnih uvjerenja, to je početak i informatičke revolucije. „Naraštaj Y“ (1980. i 1996.) obilježio je teroristički napad, nakon toga se pojavila nesigurnost u svijetu, te je on prvi informatički naraštaj koji je tijekom odrastanja počeo živjeti i virtualno. Sadašnji „naraštaj Z“ četvrti je naraštaj nakon Drugoga svjetskog rata. Prema sociolozima, ovaj je naraštaj rastao za vrijeme recesije i egzistencijalne nesigurnosti, zbog toga mu je glavni sadržaj odrastanja. Ova je naraštaj svjestan recesije i spreman za borbu u takvim uvjetima, za njega je jedno od glavnih preokupacija egzistencija, povećavanje svojega životnog standarda i fokusiranje na financijsku sigurnost, tj. na karijeru. Prema tome današnja mladež svjesno razmišlja o svojoj budućnosti, o svojoj egzistenciji. Čini se da ovom naraštaju nije dovoljna motivacija, da mu se organiziraju hrvatski tulum, koncerti, plesalice, razne kulturne priredbe i druge zabave, njega zanima ozbiljnija tema: egzistencija, standard, financijska sigurnost, a za to rješenje mogu naći na tržištu radne snage. Je li narodnosna zajednica dovoljno konkurentna na tome tržištu, ili ako nije, može li im po tom pogledu na neki način pomoći? Ako ni to ne može, bojim se da će ovaj novi „naraštaj Z“ izgubiti.

beta

Glasnikov tjedan

Na sjednici Skupštine Hrvatske državne samouprave održanoj 1. rujna Skupština je prihvatila prijedlog Odbora za financije: 1. predlaže se kupnja Neprofitnog d. o. o.-a pečuško Hrvatsko kazalište; 2. predlaže da se zaključi poseban ugovor za nekretninu i za sredstva po inventaru, ali za to potrebni su pregovori, te predlaže da se glede toga ovlasti Predsjednik; 3. predlaže da se zaključi ugovor s Kazalištem za javne usluge.

Do današnjega dana pečuško Hrvatsko kazalište još uvijek u održavanju je grada Pečuha, a kako kaže HDS-ov predsjednik, još nije preuzeto jer dosad još uvijek nisu uvjeti osigurani za preuzimanje sa strane dosadašnjeg održavatelja (inventar, popravci, završetak nekih radova).

Za svojega prošlotjednog boravka u Budimpešti i sastanka s ministrom Miklósem Káslerom, ministrica kulture Nina Obuljen Koržinek u izjavi za Hrvatski glasnik naglasila je da se razgovaralo i o Hrvatskom kazalištu u Pečuhu, i da je hrvatska strana istaknula važnost sustavne potpore i da su potvrdili interes i Republike Hrvatske da se aktivnije uključuje u potporu Hrvatskom kazalištu. Nakon sastanka s HDS-ovim predsjednikom i ravnateljem Hrvatskog kazališta, ministrica je kazala da smo dali čvrsto uvjerenje

kako ćemo sa strane hrvatske države naći način da pomognemo Hrvatskom kazalištu dok ne riješimo strukturno pitanje trajne obveze i mađarske i hrvatske strane vezane uz kazalište, pomoći ćemo različitim programskim sredstvima kako bi se nastavili iznimno vrijedni projekti i programi tog kazališta. Hrvatsko kazalište nije samo još jedna manjinska ustanova, to je manjinsko kazalište, ali to je vrhunsko kazalište s vrhunskim produkcijama koje jednako pridonosi i Hrvatima i njihovoj opstojnosti i njihovu osjećaju nacionalnog ponosa, ali mislim da i Mađari mogu biti ponosni da u Mađarskoj djeluje jedno takvo kazalište, tako da mislim da nam je zaista zajednički interes da nađemo način

kako tu dosegnutu razinu očuvati i tako omogućiti da se dalje razvija.

HDS-ov predsjednik Ivan Guban nakon sastanka s hrvatskom ministricom kulture kazao je da su razgovarali o načinima na koji bi se Ministarstvo kulture Republike Hrvatske moglo uključiti u pomaganje rada i financiranja Hrvatskog kazališta, dodajući da se čulo mnogo konkretnih prijedloga i da možemo biti optimisti.

Hrvatsko kazalište treba napuniti kazališnim sadržajima, a bude li prostora i raznim događanjima koja će privući publiku. Godinu 2019. treba preboljeti, sredstva grada Pečuha otpadaju i mi smo u dogovoru s mađarskim dužnosnicima da pokušamo preboljeti tu prijelaznu godinu i vjerujem da će to biti riješeno. Za 2020. godinu treba plansko financiranje mađarske države, a računamo i na sredstva iz Republike Hrvatske.

Branka Pavić Blažetin

„Hrvatska strana istaknula je važnost sustavne potpore i potvrdila interes i Republike Hrvatske da se aktivnije uključuje u potporu Hrvatskom kazalištu.“

Čitajte i širite Hrvatski glasnik, tjednik Hrvata u Mađarskoj!

HRVATSKI glasnik

U pripremi program kulturne suradnje Ministarstva kulture Republike Hrvatske i Ministarstva ljudskih resursa Mađarske

ZAGREB, BUDIMPEŠTA – Na poziv mađarskog ministra ljudskih resursa Miklósa Káslera, ministrica kulture Republike Hrvatske Nina Obuljen Koržinek boravila je sa suradnicima u službenom posjetu Budimpešti 24. rujna.

Ministar ljudskih resursa Miklós Kásler pozvao je ministricu kulture Republike Hrvatske Ninu Obuljen Koržinek kako bi utvrdili daljnji tijek dosadašnje suradnje i prioritetna područja za nadolazeće razdoblje 2019. – 2021.

Mađarska strana istaknula je interes za istraživanje višestoljetne zajedničke prošlosti te suradnju u području arheologije, uspostavu kulturnih ruta koje bi obilježile kretanje mađarskih velikana Bele IV. i sv. Ladislava. Ministrica se Obuljen suglasila napraviti pregled zajedničkih arheoloških prioriteta te je pozvala stručnjake u posjet Hrvatskoj, te posebno u zadarski UNESCO-ov Centar za podvodnu arheologiju.

Budući da je lani Mađarska bila zemlja partner Varaždinskih baroknih večeri, ministar je Kásler istaknuo glazbenu suradnju te je pozvao da hrvatski glazbenici djelatno sudjeluju na Budimpeštanskom proljetnom festivalu koji je jedan od najomiljenijih umjetničko-glazbenih festivala u Mađarskoj. Ministar je naglasio i važnost obrazovanja i učenja jezika, budući da je u obje zemlje prisutna znatna manjina drugog naroda, što je ministrica Obuljen Koržinek potvrdila, posebno naglašujući da je dolično učenje jezika te-

melj za uspješnu prevodilačku literaturu. Navela je da u Hrvatskoj postoji znatan interes za suvremenu mađarsku literaturu te zatražila podršku ministra Káslera za prevođenje suvremene hrvatske književnosti.

Ministrica Obuljen Koržinek je istaknula mađarsku podršku na hrvatskom putu prema pripojenju Europskoj uniji te je obavijestila mađarsku stranu da godine 2020. Hrvatska prvi put predsjedava Vijećem EU te je grad Rijeka iste godine i prva hrvatska Europska prijestolnica kulture. Ministar Kásler potvrdio je da Rijeka već ima uspješan kontakt s mađarskom prijestolnicom kulture Pečuhom te ponudio daljnju razmjenu iskustava koja bi povećala međunarodnu vidljivost obiju zemalja. Ministrica je također iznijela planove o mogućnosti velikoga kulturološkog projekta Zagreb – Budimpešta koji bi se u sljedeće dvije godine održao u naša dva glavna grada, a po uzoru na uspješan projekt Zagreb – Beč koji je ostvaren u suradnji Galerije Klovičevi dvori i bečkog Belvedera. Ministar Kásler izrazio je veliko zanimanje za taj projekt, posebno u svjetlu bogate zajedničke kulturne prošlosti te prigode prvoga hrvatskog predsjedanja EU te je obećao pružiti svu potrebnu podršku projektu.

Ministrica je na kraju sastanka pozvala ministra u službeni posjet Hrvatskoj kada bi ministri potpisali sljedeći program suradnje u području kulture za razdoblje od 2019. do 2021. godine.

Sastanku su s hrvatske strane uz ministricu pribivali pomoćnica ministricke dr. sc. Iva Hraste Sočo, hrvatski veleposlanik u Mađarskoj Mladen Andrić s prvom tajnicom Marinom Sikora, te tajnica Kabinete

ta ministricke Ana Perišić Mijić, a uz ministru Káslera bili su državna tajnica za međunarodne poslove i tajnica Kabineta ministra Orsolya Pacsay Tomassich i državni tajnik za kulturu Péter Fekete.

Nakon sastanka u Ministarstvu ljudskih resursa hrvatsko je izaslanstvo, u pratnji državne tajnice Pacsay Tomassich i novoimenovanog veleposlanika Meksika u Mađarskoj i Hrvatskoj Davida Nájere, obišlo izložbu poznate meksičke umjetnice Frida Kahlo u mađarskoj Nacionalnoj galeriji, a povijest galerije te nacrt rada predstavio je György Szücs, zamjenik ravnatelja, donosi u svojem priopćenju Ministarstvo kulture Republike Hrvatske.

Na kraju posjeta Budimpešti ministrica se sa suradnicima na Veleposlanstvu Republike Hrvatske u Budimpešti sastala s predsjednikom Hrvatske državne samouprave Ivanom Guganom i ravnateljem Hrvatskog kazališta u Pečuhu Slavenom Vidakovićem. Teme su sastanka bile jačanje programskih i financijskih kapaciteta kazališta u Pečuhu te obogaćivanje ponude kulturnih programa hrvatske manjine u Mađarskoj, donosi između ostaloga na svojoj mrežnoj stranici Ministarstvo kulture Republike Hrvatske.

U pripremi je sedmi provedbeni program kulturne suradnje na temelju Ugovora o kulturnoj, prosvjetnoj i znanstvenoj suradnji između dviju vlada, koji je potpisan u Zagrebu 1994. godine. Programom kulturne suradnje omogućuje se bolje razumijevanje i povezanost između dvaju naroda u vidu poticanja suradnje u svim područjima kulture i umjetnosti razmjennom likovnih umjetnika, glazbenika, plesača, arhitekata, dizajnera, muzejskih profesionalaca i umjetničkih ansambala. Ministarstvo kulture podupire izravnu suradnju između muzeja, galerija i kulturnih ustanova za zaštitu kulturne baštine, te drugih ustanova koje se bave istraživanjem i zaštitom pokretne, nepokretne i nematerijalne baštine. Programi kulturne suradnje uglavnom se sklapaju za razdoblje od dvije ili tri godine. Sklopljeni ugovori i programi kulturne suradnje omogućuju šire predstavljanje hrvatske kulture u drugim zemljama, jednako tako kulture drugih zemalja u Hrvatskoj te pridonose produbljivanju i razvijanju ukupnih međudržavnih odnosa.

Branka Pavić Blažetin

Ministrica Nina Obuljen Koržinek na Veleposlanstvu RH u Budimpešti

Predsjedništvo Saveza zasjedalo u Pomurju

Predsjedništvo Saveza Hrvata u Mađarskoj svoju redovitu sjednicu održalo je 21. rujna u Pomurju, u prostorijama keresturske Osnovne škole „Nikola Zrinski“. Zakazana je sjednica bila prigoda da članovi Predsjedništva sudjeluju na jednom od istaknutih programa mjesne osnovne škole, na Spomendanu Nikole Zrinskog. Na proširenoj sjednici, koja se odvijala po zakazanome dnevnom redu, bili su svi članovi Predsjedništva, osim jedne koja (opravdano izbivala), članovi Nadzornog odbora, odnosno uzvanici Ivan Gugan, HDS-ov predsjednik, i Jozo Solga, glasnogovornik Hrvata u Mađarskom parlamentu.

Prema prijašnjoj odluci Saveza Hrvata u Mađarskoj, po mogućnosti, sjednice se odražavaju u različitim regijama poradi upoznavanja djelovanja tamošnje hrvatske zajednice i da sama organizacija promiče svoje djelovanje. Na sjednici u Keresturu predsjednik Jozo Ostrogonac izvijestio je okupljene o ostvarenim programima od zadnje skupštine. U nekima je Savez bio suorganizator, a u nekima glavni organizator. Bilo je riječi o predstojećim programima do kraja godine, o Državnom danu Hrvata, što Savez svake godine potpomaže. Pregledano je i financijsko stanje organizacije. Prema predsjednikovu izvješću Savez do kraja godine još raspolaže s 4,8 milijuna forinta, koji je iznos dijelom iz raznih natječajja, iz tog iznosa pojedine regije mogu zatražiti pomoć za važnije priredbe. Spomenuo je i iznos od 15 milijuna forinta koji je nastao prodajom nekretnine u Budimpešti, u kojoj je radilo Neprofitno poduzeće Croatica, naime Savez je imao svoj udio u vlasništvu. Budući da se Croatica seli u znatno manju zgradu, postavljeno je pitanje hoće li Savez moći tamo imati svoju prostoriju, pa će možda od prodaje nastalog novca trebati kupiti, možebitno unajmiti neki ured. Naravno, o tome će odluku donijeti skupština. Razgovaralo se i o tome da će polako trebati razmišljati i o idućim izborima, neki su od članova izrazili bojazan da se u glavnome gradu neće moći organizirati toliko samouprava koliko je do sada bilo, naime stariji članovi zajedni-

Jozo Ostrogonac, Savezov predsjednik

ce sve su manje djelatni, a mladih jedva ili gotovo nema. U drugim je regijama stanje nešto bolje, ali i tamo je slaba aktivnost mladih u javnom životu.

Predsjednik Jozo Ostrogonac također smatra da regije treba ojačati, osobito glede sljedećih narodnosnih mjesnih izbora:

– Nije slučajno da smo došli u Zalu, u toj regiji imamo vrlo malo članova, ali, naravno, aktivnost članstva svugdje treba ojačati. Savezovo je članstvo umalo 350, a na zadnjoj skupštini pojavilo se svega 92 člana, i same su sjednice dosta pasivne. Sjećam se burnih sjednica gdje smo raspravljali o mnogim stvarima i tako smo uspjeli koraknuti naprijed. Molio sam predsjednike pojedinih regija da pokušaju „probuditi“ članstvo. Žao mi je

da oni ljudi koji su prije bili aktivni u organizaciji, otišli su. Imamo vrlo malo mladih, i na tome treba proraditi, mislim da trebamo naći nove forme i ponovno raditi na gradnji ogranaka. Imamo studente, srednjoškolce, gdje su naši mladi, čak i lijepo govore naš jezik, njih bi trebalo pridobiti. Mislim da ideja ima, samo se treba latiti posla. U svezi sa sljedećim narodnosnim izborima smatram da treba započeti pripreme, možda će biti jedna, ali moguće su i više lista. Pregovori su već počeli, neki koji su prije krenuli na drugoj listi, ne na Savezovoj, već su se javili i žele pregovore. Naravno, neke uvjete trebat će ispuniti oni koji će krenuti u Savezovim bojama, Savez bez znanja jezika neće niko-

ga primiti na listu, bez obzira je li član ili nije, treba i redovito plaćati članarinu, treba da bude ugledna osoba u svojoj okolini, da ga poznaju, a kod postavljanja liste trebat će uzimati u obzir i to koliko ima popisanih birača u određenome mjestu ili regiji. Neće biti lako, uvijek su problemi i poslije, ali prema mome mišljenju nije problem ako ima više lista, važno je samo da ne rade jedan protiv drugoga, jer svi mi pripadamo istoj zajednici. – rekao je za naš tjednik predsjednik Saveza.

Na zatvorenom dijelu sjednice donesene su odluke o Savezovim odličijima, koje će se dodijeliti na Državnom danu Hrvata u Pečuhu.

beta

Predsjedništvo Saveza Hrvata u Mađarskoj zasjedalo je u Keresturu.

Kroatistička predavanja

Katedra za kroatistiku Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Pečuhu organizirala je Kroatistička predavanja u učionici Katedre za kroatistiku 19. rujna 2018. Sudjelovali su profesori s Katedre za hrvatsku književnost Filozofskog fakulteta u Osijeku: stilističarica Sanja Jukić; tradiciologinja Ružica Pšihistal; teoretičar i povjesničar Goran Rem; teatrolog Ivan Trojan. Izlagali su na ove teme: Sinegdoha hrvatske književnosti, znanosti i kulture; Šestoknjižje Cvelferica; Antun Gustav Matoš. Autor programa je bio Stjepan Blažetin.

Plodna je suradnja dviju kroatističkih priča Odsjeka za hrvatski jezik i književnost Slavenkog instituta Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Pečuhu i Katedre za hrvatsku književnost Filozofskog fakulteta Sveučilišta „Josip Juraj Strossmayer” u Osijeku. Ona se posebice ostvaruje posljednjih godina kroz program Erasmus u sklopu kojega se održavaju predavanja za pečuške studente na brojne kroatističko-kulturološke teme.

Tako je ovoga puta naglasak stavljen na predstavljanje projekta Filozofskog fakulteta u Osijeku Cvelferica. Naime, ovim se projektom u šest knjiga predstavlja bogata književna baština područja Cvelferije, koje obuhvaća devet sela županijskoga kraja. Riječ je o važnom pothvatu i iznimnom recepcijskom izazovu književnoteorijski osviještenim čitateljskim krugovima, posebice sadašnjim i budućim naraštajima studenata književnosti.

Sadržajno, u Cvelfericama riječ je o knjigama kojima su usustavili tradicijsko pismo, poeziju, prozu, dramu i metapismo cvelferskoga kraja te svaki korpusni odjeljak znanstveno išitali. Šesti je svezak sveučilišni udžbenik: Sinegdoha hrvatske književnosti, znanosti i kulture – Cvelferica.

Projektni rukopis, ujedno književnopovijesni i književnoteorijski rad, koji uključuje odabrane tekstove hrvatskih autora s područja devet sela hrvatske Posavine (Rajevo Selo, Posavski Podgajci, Gunja, Drenovci, Đurići, Vrbanja, Račinovci, Soljani,

Sanja Jukić, Ružica Pšihistal, i Ivan Trojan

Strošinci) koje geokulturno određuje naziv „Cvelferija”. Drugi svezak ima zemljopisni ustroj, unutar kojega su navedene narodne predaje, igre, etnografske (puto)sitnice, pjesme i pričanja o životu.

Već su davno sudionici pečuskoga druženja zaključili da je hrvatska kultura onoliko jaka koliko su jaki njezini rubovi, pa su na tome tragu kroza suradnju Gorana Rema i Stjepana Blažetina ostvareni brojni, i knjižni i znanstveni projekti, knjige, radovi, prijevodi, predavanja.

Govoreći o Cvelferici, predavači su ovoga puta naglasili da je ona višeknjižje panonističkoga, književnoga i kulturnog pisma cvelferskoga kraja, ostvareno znanstvenom monografijom, nastalo i potaknuto danom od katastrofe (velikih poplava koje su u proljeće 2014. godine pogodile upravo to područje). Iz te nemoći nastale su monografije iznimne vrijednosti: Cvelferica, ispod sto jata vrana i između sto njiva: poezija i metapismo; Cvelferica, panonizam, pismo književnosti i kulture: projekt; Cvelferica, žena se opremi u bilo, stavi žari i ajd; tradicijsko pismo; Cvelferica, ili jedan je Cvelfer tjedan-dva prije sanjao: proza; Cvelferica, ili su to trnci kakve samo neizvjesnost i iščekivanje mogu proizvesti: drama te udžbenik. Sinegdoha hrvatske književnosti, znanosti i kulture.

Branka Pavić Blažetin

Goran Rem, voditelj Katedre za hrvatsku književnost Filozofskog fakulteta u Osijeku

BAČKA

Županijsko natjecanje hrvatskih ribiča

U organizaciji garske Hrvatske samouprave, u subotu, 15. rujna, organizirano je XIII. županijsko natjecanje ribiča bačkih Hrvata koje je održano na fancaškom jezeru Warali u Baji. Podsjetimo da je natjecanje svojedobno pokrenula čavoljska Hrvatska samouprava, odnosno njezin predsjednik Stipan Mandić, koji je predložio da se natjecanje svake godine priredi u drugom naselju. Otada se ono održava bez prekida.

Nakon zajedničkog doručka i ždrijeba, na natjecanju je sudjevalo sedam tročlanih družina iz Kalače, Baćina, Dušnoka, Baje,

Domaća momčad iz Gare s pobjedničkim i putujućim peharima

Čavolja, Gare i Santova, te jedna gostujuća iz vojvođanskog Tavankuta. Na prekrasnome ribičkom jezeru riba se lovila jednim štapom na plovak i jednom udicom bez brade.

Priredba je ostvarena s potporom Hrvatske samouprave Bačko-kiškunske županije.

Po završetku prijepodnevnog natjecanja uslijedilo proglašenje rezultata, te dodjela spomenica, povelja, pehara i medalja koje je sudionicima, odnosno najuspješnijim natjecateljima uručio domaćin i glavni organizator Martin Kubatov, predsjednik garske Hrvatske samouprave.

Natjecanje je donijelo nedostižnu prednost, pa onda i veliko slavlje domaćina koji su uz skupno prvo, osvojili prvo i drugo mjesto i u pojedinačnoj kategoriji.

Prvo mjesto osvojila je domaća garska družina (u crnim majicama) s 33,79 kilograma ulovljene ribe, druga je bila baćinska družina (u plavim majicama) s 12,18 kilograma, a treća družina iz Tavankuta s 2,91 kilograma. Dodajmo da su četvrto mjesto s 0,82 kilograma osvojili „Santovački Šokci“. Sjajnim rezultatom i prvim mjestom „Garskim Bunjevcima“ pripao je i županijski Putujući pehar, što ga je pokrenula ove godine garska Hrvatska samouprava.

Domaćini pripremaju doručak.

Pojedinačni pobjednici

Gosti iz Tavankuta osvojili su treće mjesto.

Baćinska je momčad bila druga.

U pojedinačnoj kategoriji s 21,35 kilograma ulovljene ribe prvi je bio Garac Tunika Takač, koji je ujedno ulovio i najveću ribu, šarana od 12,52 kilograma. Drugi je bio također Garac, Milan Kubatov, s 8,92 kilograma, a treći s minimalnim zaostatkom Baćinac Jozo Perić s 8,69 kilograma.

Županijski susret hrvatskih ribiča završen je druženjem i zajedničkim ručkom, tradicionalnim garskim ovčjim paprikašem. Kako je najavljeno, dogodine domaćin i organizator Županijskog natjecanja hrvatskih ribiča bit će santovačka Hrvatska samouprava.

Stipan Balatinac

Hrvatski dan u Poganu

U organizaciji poganske Hrvatske samouprave, 22. rujna održan je redoviti godišnji Hrvatski dan.

U kulturno-folklornome programu sudjelovali su salantski KUD Marica, mohački KUD Zora, mohački Orkestar Poklade, pečuški Orkestar Vizin, Ženski pjevački zbor Snaše i Trio harmonikaša. Nakon programa slijedio je bal uza svirku Orkestra Juice.

Nazočne je pozdravio u ime tročlane Hrvatske samouprave predsjednik Milan Sabo. Uz njega u samoupravi zastupnici su Tomo Stanić i Edita Szemmelróth Kapitány. U velikom šatoru pokraj nogometnog terena, a ispred zgrade mjesnoga sportskog društva okupilo se mnoštvo mještana, a i samih sudionika programa bilo je stotinjak.

Načelnica sela Agica Dragovac sa svojim zastupničkim tijelom brine se kako bi dvjema narodnosnim samoupravama koje djeluju u Poganu, njemačkoj i hrvatskoj, bilo na raspolaganju sve ono što im naselje može osigurati za nesmetano odvijanje njihovih programa u zdanjima naselja.

Pogan je naselje nedaleko od Pečuha, koje zbog blizine grada u posljednjih

KUD Zora iz Mohača

Brojna publika

KUD Marica iz Salante

dvadesetak godina postaje sve privlačnije mjesto za stanovanje. Naselje je s nešto manje od 1200 stanovnika, od čega se njih 10 % izjašnjavaju Hrvatima. Naselje koje su do prije pedesetak godina naseljavali uglavnom Hrvati, a Nijemci i Mađari u manjem broju, danas ima stotinjak Hrvata uglavnom starije dobi. Odnarodivanje učinilo je svoje, škola i vrtić podružnice su pečuške škole (Apáczai Nevelési Központ), već davno nemaju odgoj i obrazovanje na hrvatskom jeziku, a Hrvati koji žele sačuvati hrvatski jezik i samobitnost upisuju svoju djecu u pečušku Hrvatsku školu. Osim poganske Hrvatske samouprave, u mjestu djeluje i civilna

Udruga hrvatske narodnosti oko koje se okupljaju članice Ženskoga pjevačkog zbora Snaše koji čuva hrvatsku tradiciju i pjesmu. Najnovija je vijest, kaže načelnica sela Agica Dragovac, da je mjesna samouprava kupila jednu staru tradicionalnu hrvatsku kuću u kojoj želi okupljati i čuvati narodnosne običaje, i materijalnu kulturu uz odgovarajuće programe. Zavičajna kuća koju žele napraviti nekretnina je u Petőfijevoj ulici.

Hrvatska samouprava svake godine prigodnim programom obilježava Ivanje, tradicionalnu seosku priredbu. Tako je bilo i ove godine 24. lipnja. Okupe se sve mjesne udruge i narodnosne samoupra-

ve sela Pogana na obali Poganskog jezera oko ivanjske vatre.

Nedavno je obnovljena školska zgrada, koju pohađaju djeca od 1. do 4. razreda, njih četrdesetak. U mjestu je vrtić s dvije odgojne skupine, a rade i jaslice. Nova učionica, i obnova postojećih zbornica, a kada ulazite u Pogan, vidjet ćete obnovljene ceste kroza selo. U školi se uči njemački jezik i književnost u satnici predmetne narodnosne nastave tjedno (5 + 1 sat). U Poganu se stalno nešto gradi, uljepšava, razvija se naselje... Stalno se planira, predviđa se i biciklistička staza. Administrativno Pogan je dio okružnoga salantskog bilježništva.

Branka Pavić Blažetin

Hrvatski dan s prijatelji iz Hrvatske, Austrije i Slovačke

Kemljansko ljeto velikih jubilejov:

Hrvatski dan u Kemlji svako ljeto je najveća priredba mjesne Hrvatske samouprave, na čelu s Marijom Nović-Štipković. U ovakovu dobu se obličje svečana narodna nošnja, specijalni repertoar programa sastavljaju jačkarni zbor i kulturno društvo, pozivaju se brojni gosti i prijatelji, svečani skup zastane i polag spomenika gradišćanskohrvatskoga velikana Mate Meršića Miloradića ki je skoro pedeset ljet služio u ovom hrvatskom naselju. 15. septembra, svenek blizu datuma njegovoga rođendana (19. 9. 1850.) se priređuje tradicionalni Hrvatski dan, kad hrvatska rič, jačka i običaji na jedan dan najzad dobiju svoj stari sjaj.

Okupljanje je u ranom otpodnevnu pri Hrvatskom klubu, uz staru Meršićevu faru, a na drugoj strani obnovljene hrvatske čuvarnice i crikve Hrvatov, je obavezno. Polako se skupaspravu pozvane i domaće grupe, jedna narodna pratež je lipša od druge, još i najmanji Kemljanci gizdavo koracaju do crikve. Luft i kasnojesenski

diki se naglašuje da oni ki ne živu u dijaspori, morebit si teško moru predstaviti, što znači jedan crikveni obred na hrvatskom jeziku, i kako je uz ostalo crikva na ovi područji, sad jur blizu petsto ljet, sačuvala hrvatski jezik, kulturu, a i svist ovde živećih Gradišćanskih Hrvatov. Zato tribi i dalje biti pripravan u službi, nesebično se

predsjednica kemljanske Hrvatske samouprave. Položu se vijenci i ostavljamo za sobom ta dio Hrvatske Kemlje, da bi pišice u svečanoj povorki zašli dalje, prik Dunaja do Kulturnoga doma, kade se začme maratonski folklorni program s govori, darovanji, predstavljanji. Sve goste čeka i mala izložba s fotografijami, predmeti, doku-

Rijetki trenutak-puna crikva s Hrvati

Pred spomenikom Mate Meršića Miloradića

sunčani dan se napunjuju s hrvatskim riči. Vjerujete ili ne, to je posebna milina, morebit i milost za sve nazočne. Mjesna crikva od tamburaške glazbe je puna, došli su mašu, prikazanu za žive i pokojne člane kulturnih društav Kemlje, oblikovati farnik Čajte, Čembe i Vincjeta, Branko Kornfeind i njegovi tamburaši Hrvatsko kolo. Pri pro-

zalagati za društvo i zajednicu, a pri tom ne smimo pozabiti, niti zahvaliti se na svemu što imamo, što uspijemo nadalje spasiti za naša pokoljenja. Pri spomeniku uz crikvu stoji Meršićev driveni spomenik (prikdan 1992. ljeta), uz kojega pjesma se recitira, zmožna jačka se gane, dokle riči spominjanja pelja Marija Nović-Štipković,

menti trih jubilarnih kemljanskih društav. Jačkarni zbor Mate Meršića Miloradića utemeljen je bio pred 40-imi ljeti. Ta bogata djelatnost, turneje i nastupi živu samo

Trenutak za pjesmu

Stari japa

Nas Hrvate s dijaspore
Tudji duh zatapa;
Naše kraje, naše gore
Već ne kaže mapa.
Pero staro na zapore
Još mi jačke sklapa,
Sada mudre, sada nore,
Kot dosigne sapa;
Curkom curit već ne more,
Neka ada kapa!
Glejte lice i nabore:
Jur sam stari japa,
Pliš kot vrba sva prez kore
Je na glavi kapa.

Mate Meršić Miloradić

Domaćini s prijatelji iz Pleternice

Meršičev zbor 40, Mali Dunaj 25, KUD Konoplje 15 ljet

Svečana povorka od crikve do Kulturnoga dom

Dica iz hrvatske čuvarnice Sunašce čekaju na nastup

Jačkarni zbor Mali Dunaj pri srebrnom nastupu

Dio folklorošev KUD-a Konoplje

u spominki onih članova koji su rado jačali, a danas negdašnji kotrigri još tajedno jednoć se najđu u Hrvatskom klubu. Jačkarni zbor Mali Dunaj 25 ljet dugo djeluje, med njevimi redi su i došljaki od Meršičevoga zbora, a na srebrnom repertoaru su im prvenstveno gradišćanske jačke. Najmladja grupacija je sa svojim petnaestim rođendanom KUD Konoplje, s dirigentom Franjom Nemetom. Ovo je društvo koje spaja staro i mlado i pokušava na svoji proba zdignuti i zadržati hrvatski jezik. Posebno je veselje svaki put i njim, a i svim Kemljancem, kad iz Pleternice doputuju prijatelji i folkloriši KUD-a Orljava s predsjednikom Goranom Kovačevićem, s kimi Gradišćanci njeguju prijateljstvo već od trideset ljet. Toga vikenda su i oni došli pohoditi stare prijatelje, oživiti stare čase, a i pogledati što je novo u Kemlji i ne nazadnje razveseliti ljude svojim nastupima. Čujemo ovde recitacije od školarova, nastupaju i najmladji iz čuvarnice, a zasviraju i kemljanski tamburaši. Jubilarom su došli čestitati i jačkari i jačkarice iz Staroga Grada (čuda je med njimi takovih koji su rodom iz ovoga naselja). Jedan blok pelja Mali Dunaj, potom slijedu još i dvi koreografije jubilarnoga Konoplja, a pravo je vraćvo za dušu kvalitetna produkcija tamburaškoga sastava iz Hrvatskoga Groba (Slovač-

ka), iako med člani jur nijedan se ne ufa po hrvatski progovoriti. Kemljansko je ovo ljet od velikih jubilejova, kako smo čuli od predsjednice Hrvatske samouprave, u svi tri grupa se je dosada obrnulo kih devedeset ljudi, a to je velik broj, ako se nažalost zna, da se ovde hrvatstvo nezastavljivo zgublja. Medjutim, kako ona kaže, za to malo zaufanja imaju, jer čuvarnicu Sunašce pohadja kih 50 dice, a prvi razred kemljanske škole na hrvatskoj na-

stavi začelo je osam mališanova. Dobili su i kemljansku učiteljicu za hrvatski jezik, u osobi Dore Medjimori. Kemljanski Hrvati ne moru zabiti ni one koji su jur na pokoju, ali su čuda učinili u prošlosti za opstanak hrvatske zajednice. Njim je položen pred centralnim križom u cimiteru i vijenac. Svi živi člani jubilarnih društava počašćeni su plaketom za djelovanje u posebnoj zahvali mjesne Hrvatske samouprave.

Timea Horvat

Meršičev zbor danas postoji samo u spominki i na kipici

Otvorenje izložbe

„Portret grada Zvijezde“, izložba fotografija Gorana Vranića

U Umjetničkom i kulturnom središtu K11 budimpeštanskoga VII. okruga, u sklopu priredbe Hrvatski dani zbratimljenja Eržebetvaroša i Karlovca, 21. rujna 2018. otvorena je izložba fotografija umjetničkog fotografa Gorana Vranića naslova „Portret grada Zvijezde“. Izložbu je otvorila i osmislila viši kustos, voditeljica Gradskog odjela karlovačkoga Gradskog muzeja Antonija Škrtić. Izložbu prati i dvojezični katalog.

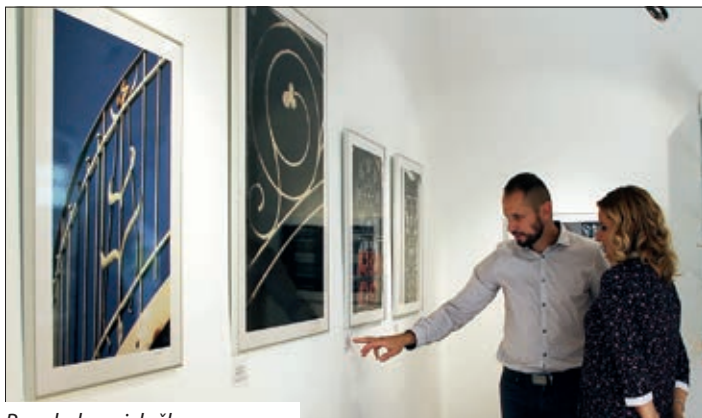

Goran Vranić, Katica Benčik i Antonija Škrtić

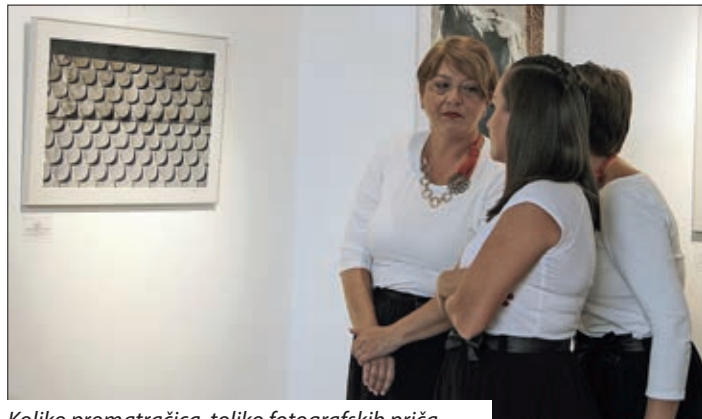
Ime i djela umjetničkoga fotografa Gorana Vranića nisu nepoznati hrvatskoj javnosti u Mađarskoj. Naime, poslije Pečuha, Baje i mađarskoga glavnoga grada, ponovno smo se susreli s njegovim slikama u Budimpešti. Ovoga puta u središtu njegove vizure bile su potankosti karlovačkih ulica. U okviru spomenute izložbe izloženo je pedesetak njegovih fotografija. I kako složiti portret jednoga grada? I ovoga puta majstor arhitekture podrobnosti

neraskidivost prostora, vremena i života. Nekoliko motiva s ovih fotografija nastalih prije šest godina, danas nažalost više ne postoje.

Doista, fotografsko oko Gorana Vranića u skladbama pojednosti zgrada s odmjerenim je poštovanjem zabilježio talog vremena, ali i ožiljke grada, tako i ljudskoga života Karlovca vezanim uz ratno razaranje 90-ih godina. Među fotografijama jesu

Razgleda se izložba.

Koliko promatračica, toliko fotografskih priča...

Dio izložbe

prozori stambenih kuća iza kojih se naslućuje ljudski život, podrobnost bočnoga portala crkve Presvetoga Trojstva, u prostor uranjajuća dekorativna glava žene na konzoli balkona, zahrđala kvaka koja svojom razvučenom sjenom kao produžuje vrijeme, podrobnosti vrata koji igrom svjetla i sjene dobivaju posebne oblike. Dio je izložbe i projekcija videozapisa plovidbe čamcem Kupom i Koranom, rijekama koje grle Karlovac. Izložene fotografije, točnije ciklus fotografija, nastale su u prvoj polovini 2012. godine. Autor je 2017. godine cijeli ciklus fotografija velikodušno darovao karlovačkomu Gradskom muzeju. Izložba je nakon predstavljanja u Galeriji „Vjekoslav Karas“ do sada gostovala u Muzeju Mimara u Zagrebu, u Generalskom stolu, u Novoj Gorici u Sloveniji, u Pečuhu te u Virovitici.

Kristina Goher

Šibenski lipi dani koljnofske ženske klape Golubice

Na kraju pretprošloga miseca na nepozabljivoj turneji u Dalmaciji su boravile članice koljnofske ženske klape Golubice, na poziv klape Rečina. Šibenske jačkarice na protuliću su gostovale u Koljnofu i primljene su bile kot rođendanski dar prilikom dvadesete obljetnice postojanja koljnofske klape. Po riči Beate Pinezić, tijekom šibenskoga gostovanja upoznale su dobre ljude i druženje se nastavlja opet u Ugarskoj. Golubice su nastupale s velikim uspjehom i pred šibenskom publikom za koje predstavljanje se kaže da je bilo jedno od najboljih, a u Šibeniku i okolici provedeno vreme je bilo, s nje riči, i trening za zidanje pravoga istinskoga prijateljstva. O detaljnom programu nas je informirala Eliana Trutin, voditeljica klape Rečina, ka je pred nekoliko ljet jur sudjelovala s koljnofskom ženskom klapom, a otud potječe i prijateljstvo. Nje izvješčaj o četverodnevnom boravku naših Gradišćankov slijedi:

„Ukratko moram reći da nam je posjet Golubica bio na čast i da smo provele lijepih par zajedničkih dana. Na dan dolaska smo se podružile uz večeru što smo same priredile za doček našim prijateljicama. Sutradan smo kroz jutro uz vodiča obišle stari grad i zadržale se najviše u našem ponosu, katedrali sv. Jakova, posebno u njejoj krstionici. Po obilasku smo se sastale s voditeljem radioemisije Rečina, gospodinom Nikolom Urukalom

Klapa Golubice pri nastupu

Prijateljice iz Koljnofa i Šibenika skupa

kojem je gospođa Ildiko Bunjevac lijepo prezentirala porijeklo klape Golubice, dosadašnji rad, njihov repertoar, planove itd. Emisija se emitirala u nedjelju, 2. 9., u jutarnjim satima. Slijedio je ručak u restoranu na obali „Peškarija“ uz, naravno, morski meni: zelena tjestenina s kozicama, pečena tuna, losos, brancin i lignje sa blitvom i sladoled s bučnim uljem. Poslijepodne kratki odmor i predvečer kratko upjevanje i tonska proba pred nastup u klausturu samostana sv. Frane u 20.30. Nastup Golubica je toplo i lijepo primljen od naše publike, napose njihov trud da uopće njeguju klapsko pjevanje u Mađarskoj. Nakon nastupa opet smo se našle oko stola uz druženje i pjevanje. Sutradan smo otišle na izlet brodom na otok Prvić, putovale smo kroz šibenski kanal. Pogled na Šibenik s mora je nama svaki put iznova lijep, pa smo to htjele priuštiti i curama. Navečer smo uz večeru lijepo trenutke provele u restoranu „Porat“ u Zatonu, malom mjestu nekoliko kilometara od grada, naravno, opet uz morsku hranu. Dakako, bilo je tu smijanja, pjevanja, a mi smo jako sretni jer su nas Golubice ponovno pozvale k sebi. U ime svojih cura mogu reći da su nam cure iz Golubica prirasle srcu, ugodno nam je svako druženje s njima i jedva čekamo sljedeći susret!”

Plajgor pred velikimi projekti

Pred kratkim je stanovništvo Plajgora na Danu sela i ujedno Hrvatskom danu moglo prikzati obnovljenu mrtvačnicu s novim putem od crikve do nje, a kako nam veli Vince Hergović, načelnik ovoga maloga sela, njegovo naselje još svenek stoji pred velikimi projekti. Što naliže mrtvačnice, mora se reći da od Državnoga ureda je došla odluka da se mora krov minjati, jer materijal čim je bio pokrt, bio je za zdravlje škodljiv, tako su stavljeni čripi na krov i sazidan je pretkrov da kad dojde godina, na sprohodu ljudi ne moraju stajati pod vedrim nebom. „Na pedeset metarova smo morali staviti i pločice na putu od crikve do mrtvačnice, aš kad je došla godina i snig, to je bilo strašno. Ov problem smo sad riješili i mislim si da cijela okolica tako vanzgleda kot to mora biti u 21. stoljeću. Jedno ćemo svi simo dospiti, nije svejedno, kako to izgleda“, reče plajgorski liktar ki još dodaje da teško bi mogli realizirati bilo što, prez državne potpore, jer je seoski budžet preskroman. Još jedno naticanje se približava ka kraju, pri kom je napravljena cesta za pišake u Kloštrskoj ulici. Paralelno s tim, Seoska samouprava namjerava još dati obnoviti i stranku za pišake na Glavnoj ulici, ali neophodan bi bio i popravak glavne ceste za promet. Vrijeda će se otvoriti mogućnost prik državnoga projekta da se naselja naticaju za to da se struja vrže pod zemlju. „Ako i to uspijemo napraviti u našem malom selu, to će biti zadnja faza mojega djelovanja po mojem obećanju pred desetimi ljeti, kad sam postao načelnik Plajgora“, istakne Vince Hergović, i još nabraja da je i farski dom pod obnovom, za ku je dala Jurska biskupija pinez, ali potribna bi bila obnova i na orgula. Kraljica instrumentov da je zašla iz Kloštra u crikvu sv. Martina u susjedni Plajgor, ljeta 1876., a na dođuće ljeto s potporom bi ju htli obnoviti. Pred par ljet je restaurirana i Belovićeve kapela na Glavici, ali su se i tamo pojavile na krovnoj konstrukciji neke falinge. „Ja se trsim da i to kljetu završimo“, naglašuje na kraju izvješčaja o plajgorski projekti peljač najmanjega gradišćanskoga naselja, Vince Hergović.

Tiho

Dan sela u Križevcima i Križevo

U organizaciji križevačke Seoske samouprave, na čelu s načelnikom Zsoltom Cserdijem, 15. rujna priređen je redoviti Dan sela. Ovo malo podravsko naselje koje broji, kako nam veli bilježnica Emma Solga Cserdi, sto tridesetak stanovnika, programima ovogodišnjeg Dana sela privuklo je brojne mještane i one starije i one najmlađe.

Naselja Martinci, Starin i Križevci imaju zajednički bilježnički ured, a sva tri naselja s hrvatskim življem koje i dandanas čini većinu. U Križevcima je postotak hrvatskoga stanovništva u ukupnom broju najmanji.

Dan poslije, u organizaciji križevačke Hrvatske samouprave, kojom predsjedava Ruža Hum, na Križevo održano je seosko proštenje („bučura“), sa svetom misom u stoljetnoj križevačkoj crkvi koju je predvodio na hrvatskom jeziku martinački župnik Ilija Čuzdi uz kantoriranje martinačke kantoriце Ančike Gujaš. Okupili su se križevački vjernici i oni iz bližih i daljih naselja podrijetlom Križevčani. Nakon mise slijedio je zajednički objed za uzvanike mjesne Hrvatske samouprave, kazuje narečena bilježnica.

Svetu misu služio je martinački župnik Ilija Čuzdi.

FOTO: EMMA SOLGA CSERDI

Najviše se uživali najmlađi.

U Križevcima je na izborima 12. listopada 2014. načelnikom postao Franjo Petar Barić, uz četveročlano zastupničko tijelo u sastavu József Arday, Zsolt Cserdi, Ruža Hum i Tibor Kollár. Došlo je do raspuštanja Samouprave te su održani prijevremeni izbori 21. veljače 2016. godine. Za načelnika je izabran Zsolt Cserdi, a za zastupnike Beri Gyuláné, József Arday, Zsolt Cserdi, Tibor Kollár, Sándor Bogdan.

Hrvatska je samouprava tročlana, utemeljena nakon izbora 12. listopada 2014. godine kada je u hrvatskome biračkom popisu u Križevcima bilo upisano 39 birača od čega je njih 36 izašlo na izbore. Predsjednica je Ruža Hum uza zastupnike Józsefa Ardaija i Andreu Hum Balatinac.

Branka Pavić Blažetin

Pozivnica

Srdacno Vas pozivamo 6. listopada (subota) 2018. na kuglanje i nakon toga na „Susret ljubitelja hrvatskog folkloru“ u Barču.

Kuglanje počinje u 13:00 u gostionici „Gurító“ (Nagyhid utca 2.).

Dolazak – registracija 12:30 – 13:00.
(1 muška i 1 ženska ekipa od 3 člana iz svakog naselja)

U 18 sati kulturni program
(u auli barčanske gimnazije – Tavaszi u. 3.)

Nastupaju:
folklorni ansambl Baranja iz Pečuha
KUD-ovi iz Hrvatske
KUD Podravina

Podpora:

Ministarstvo ljudskih resursa
Hrvatska samouprava županije Somod
Zajednica podravskih Hveva
Hrvatska samouprava grada Barča
KUD Podravina
Savez Hrvata u Mađarskoj
Hrvatski kulturni i sportski centar Josip Gujaš Dharetin

EMBERI ERŐFORRÁS
TÁMOGATÁSKÉZELŐ

Jeleni Solga
PRIVÉTELESIKÉRTVEK ÉS MÁSHATÁRSOK PARLAMENTUM

Jelena Maćok Čonde
predsjednica Hrvatske samouprave Barča

Anica Popović Bićak
predsjednica KUD-a Podravina

Mala stranica

III. susret narodnosne mladeži

U organizaciji GJU-Društva mladih Nijemaca, od 14. do 16. rujna održan je III. susret narodnosne mladeži, na obali jezera Velence u Agárdu, u tamošnjoj školi sportova na vodi. Javnom pozivu organizatora odazvalo se pedesetak mladih pripadnika trinaest narodnosnih zajednica u Mađarskoj, među njima i osmero mladih Hrvata, tri djevojke i pet mladića – Salanćanke Ana Štandovar i Anet Šandor, Udvarkinja Maja Božanović te petero učenika budimpeštanskog HOŠIG-a: Lovro Čelan, Barnabás Babik, Márk Rhorer, Martin Veri, Gergely Bajor.

Prvog dana nakon smještaja u večernjim satima sudionici Susreta sudjelovali su na njemačkoj plesaćnici. Drugoga dana nakon svečanog otvaranja slijedila su zanimanja po skupinama. Bilo je zanimljivo i sadržajno. Svi su sudionici predstavili i prigodnom izložbom na štandovima svoju narodnost. Tako i Hrvati. Sudjelovali su na vožnji po jezeru, plesnim večerima, kvizovima, i workshopovima na različite teme. Pisale su se pjesmice, crtalo se, igralo i učilo riječi jedni drugih. Drugoga dana druženja navečer je održana hrvatska plesaćnica uz Orkestar Orašje. Susret je organiziran uz materijalnu potporu Ministarstva ljudskih resursa. Svim sudionicima boravak je bio besplatan. Na Susretu mogu s prijavnicom sudjelovati srednjoškolci i studenti.

Maja Božanović

Foto: GJU (FACE)

Povezivanje i na gospodarskom polju

U kolovozu u prostorijama Grada Kaniže održan je sastanak o gospodarskoj suradnji Koprivničko-križevačke županije i jurisdikcijskog područja Konzulata Republike Hrvatske u Mađarskoj sa sjedištem u Kaniži. Na prijedlog dr. Atila Kosa, počasnog konzula kaniškoga Konzulata Republike Hrvatske, sastali su se predstavnici grada Kaniže, na čelu s gradonačelnikom Šandorom Denešom, s izaslanstvom Koprivničko-križevačke županije koju je predvodio zamjenik župana Darko Masnec.

Budući da je cilj novog konzula da promiče prekograničnu gospodarsku suradnju, on nastoji povezivati predstavnike samouprava, raznih organizacija vezanih uz djelatnosti gospodarstva iz Hrvatske i Mađarske. Na sastanku kaniški je gradonačelnik predstavio hrvatskim gostima najvažnije projekte grada, koji su u tijeku provedbe, među kojima je izgradnja velike športske dvorane, ožvljavanje franjevačke crkve i njezina okoliša, izgradnja plivačkog bazena, među ostalima spomenuo je i Program Mura čija je svrha pospješivanje razvoja regije. Razmotrili su mogućnosti suradnje između komora i poduzetnika. Predstavnici iz Hrvatske kao prvi korak gospodarske suradnje ponudili su sudjelovanje mađarskih poduzetnika na 21. Obrtničkom i gospodarskom sajmu Koprivničko-križevačke županije i da ondje Mađarska bude zemlja partner. Sajam će se održati u Križevcima od 9. do 11. studenoga 2018. godine, kao najvažnija gospodarska manifestacija na području spomenute županije. Na Sajmu svake godine izlaže preko 250 izlagača iz Republike Hrvatske i inozemstva, a izložbeni je prostor površine 1700 m² unutarnjeg i 2500 m² vanjskoga prostora. Program Sajma u tri dana u prosjeku posjeti desetak tisuća posjetitelja. Predstavnici Koprivničko-križevačke županije zamolili su kaniške predstavnike da informiraju svoje male i srednje poduzetnike o mogućnostima sudjelovanja na Sajmu, za njih će prostor biti osiguran besplatno, jednako tako nuđen je i prostor da se grad predstavi ili Program Mura. Mađarska je strana obećala da će svakako nastojati sudjelovati na Sajmu, naime na tim sajmovima uvijek dođe do novih veza, sudionici razmjenjuju iskustva, i uspijevaju promicati svoje područje.

Predstavnici grada Kaniže i Koprivničko-križevačke županije s konzulom dr. Atilom Kosom

Beta

Uza zlevanku, vino i tambure ide i klapsko pjevanje

Festival zlevanke, vina i tamburice jedna je od najposjećenijih priredaba u Pomurju, ne samo za pomurske Hrvate nego i za međimurske, a stižu i Hrvati iz Slovenije. Ovogodišnji je Festival održan zadnje kolovoške subote, i to u organizaciji sumartonskoga Društva drvorezbara, Seoske samouprave, Udruge pajdaša vina i KUD-a Sumarton. Priredbu je otvorio Péter Cseresnyes, državni tajnik Ministarstva inovacije i tehnologije, a nazočnima se obratio Martin Capari, načelnik, i Josip Grivec, dožupan Međimurske županije.

Po običaju, na Festivalu su predstavljena vina pomorskih Hrvata s Kamanheđe i bečehelskog vinogorja. Sumartonske su domaćice očekivale posjetitelje s raznovrsnim zlevankama, kalamper-

Prijateljsko društvo

čicama s ukusom češnjaka, šunke, slanine i zelja, a na pozornici su nastupale razne kulturne udruge, tamburaški sastavi, pjevači i klape. Plesači KUD-a Velikog Ravna ovaj put su se predstavili splitskim plesovima, štrigovska Ženska skupina Stridonne obradovala je publiku prekrasnim pjevanjem međimurskih pučkih pjesama i modernih skladba, kaniški Tamburaški sastav „Stoboš“ temperamentnim kolima je osvježio nježno klapsko pjevanje. Zvijezda je Festivala bila Klapa Šufit, koja je prvi put nastupila u Pomurju. Pomurska publika s oduševljenjem je pratila kristalno čisto pjevanje Klape i nagradila je burnim pljeskom. Na uličnoj zabavi plesače i sve posjetitelje zabavljao je domaći tamburaški sastav „Sumartonski lepi dečki“.

beta

Kušanje kapljice vinara Zoltana Molnara

Židanac Tibor Kercz dobitnik glavne nagrade

**Trofej INTERNATIONAL OASIS PHOTOGRAPHER
uručen u Italiji**

Na društvenoj mreži je nazvisti prijateljem fotograf prirode, rodom iz Hrvatskoga Židana, Tibor Kercz da na međunarodnom natičanju fotografiranja prirode „14. Oasis Photo Contest“ je sudjelovao na gali predaje priznanj u talijanskom varošu Ivrea, 15. septembra, u subotu. U kazališću Giacosa ga je ulovila velika čast, pokidob iz 66 država je poslano na natičanje 24 000 fotografijov, a njegova fotografija slikana u Šri Lanki je dostala prvu nagradu u kategoriji „Sisavac“, odnosno ova slika je zavrnila i po odluki stručnoga žirija glavnu nagradu natičanja 2018, trofej International Oasis Photographer. Odlikovanomu Gradišćancu i mi gratuliramo i željimo mu brojne slične uspjehe ter mnoštvo prekrasnih slik, i za naše veselje!

Tiho

I. Memorijalni košarkaški turnir „Dražen Petrović“

Budimpeštanski Hrvatski vrtić, osnovna škola, gimnazija i đučki dom od 6. do 7. listopada 2018. priređuje I. Memorijalni košarkaški turnir „Dražen Petrović“. Na turnir su se do sada prijavile ove škole: Hrvatski vrtić, osnovna škola gimnazija i učenički dom Miroslava Krleža (Pečuh), Njemačka narodnosna gimnazija i đučki dom (Budimpešta), Srpski vrtić, osnovna škola, gimnazija Nikole Tesle (Budimpešta), VII. Gimnazija (Zagreb), Gimnazija i strukovna škola Jurja Dobrile (Pazin), Prosvjetno-kulturni centar Mađara u Republici Hrvatskoj (Osijek), Omladinski košarkaški klub „Dražen Petrović“ (Šibenik) i organizatori, domaći HOŠIG. Prema predviđenome programu prvoga dana, u subotu, od 9 sati svečano je otvorenje, potom utakmice do 13 sati. Poslije objeda nastavlja se turnir do 19 sati, do večere. Zatim je druženje i obilazak grada. U nedjelju, 7. listopada, utakmice su od 9 sati. Planirani je završetak u 13.30, tada je proglašenje rezultata, dodjela nagrada i zajednički objed.

PEČUH

U obilježavanje ovogodišnjih Dana Zrinskih djelatno se uključila i Samouprava Baranjske županije, na čelu sa županom Zoltánom Madarasem. U njezinoj je organizaciji održan sastanak izaslanstva hrvatskih gradova Čakovca, Slatine i Paga, Veleposlanstva Republike Hrvatske u Budimpešti, ispostave Hrvatske turističke zajednice u Budimpešti, Baranjske županije te uglednih vinara iz ovog dijela Mađarske. Kako je tom prilikom naglasio Mladen Andrić, veleposlanik Republike Hrvatske u Mađarskoj, suradnjom na gospodarskom, ponajprije turističkom planu, suradnja između dviju država i njezinih stanovnika može se dodatno poboljšati. Na sastanku se predstavio i Drago Horvat, novi generalni konzul Republike Hrvatske u Pečuhu, donosi portal emedjimurje.hr.

miCROfon
NATJECANJE U PJEVANJU
ZA HRVATSKU MLADŽ

20.10.2018.
19:00 | PETROVO SELO | SZENTPÉTERFA

SUDJELUJU
Pjevači uz živu glazbu iz hrvatskih naselja u Mađarskoj,
stručni žiri i prateći sastav miCROfon band.

GOST VEČERI:
VLADIMIR KOČIŠ ZEC

BESPLATAN ULAZ

INFO
mijana.steiner@igridi.com | tel. +36 70 391 1165 | facebook: kci miCROfon
ORGANIZATOR: Hrvatska državna samouprava i kulturno-prosvjetni centar i admiralšte Hrvata u Mađarskoj
SPONZORI: Samouprava Petrovog Sela i Hrvatska samouprava Petrovog Sela

PROGRAMISE OTVARILJE POTPORNIK:
ZEMELJE I REPUBLICA HUNGARSKA
ZEMELJE I REPUBLICA HRVATSKA
ZEMELJE I REPUBLICA SLOVENIJA

Program Hrvatskog kazališta za listopad

- 13. listopada 2018. g. u 19 sati** Plesni ansambl Baranja i RKUD "Proleter" Sarajevo, kazališna dvorana;
- 18. listopada 2018. g. u 17 sati** Miroslav Krleža: Povratak Filipa Latinovicza, kazališna dvorana;
- 19. listopada 2018.** sudionici XIV. Međunarodnoga kroatističkog znanstvenog skupa posjetit će pečuško Hrvatsko kazalište i pogledati predstavu Miroslav Krleža: Povratak Filipa Latinovicza, kazališna dvorana;
- 26. listopada 2018. g. u 17 sati** Zoltan Gatai: Marica, Starin;
- 28. listopada 2018. g. u 15 sati** Zoltan Gatai: Marica, Koljnof.

CROATICA NONPROFIT KFT.
poziva na javno usavršavanje

II. KONFERENCIJE HRVATSKOGA GLASNIKA 4. – 5. listopada

Narodnosni tjednik (tjednici): Položaj i razvoj BRENDA

4. listopada

15.00 Pristizanje sudionika, druženje i diskusija

5. listopada

10.00 Svečano otvaranje konferencije

Radni dio

Branka Pavić Blažetin

Položaj manjinskoga tjednika i mogućnosti razvoja njegovih komunikacijskih platforma.

Zoltán Györfly

Strategija razvoja branda na primjeru časopisa Pécsi Borozó

Lidija Dujić

Mainstream manjina – medijsko praćenje nacionalnih manjina u hrvatskim online medijima

Irena Radej Miličić

Granice dijaloga. Iskustva s okrugloga stola HR3.

Panel-diskusija na teme: razvoj narodnosnih medija, spremnost manjinskih zajednica k očuvanju jezika i identiteta putem vlastitih medija, mogućnosti suradnje, i novih komunikacijskih strategija manjinskih medija.

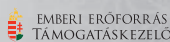
Partneri: Medijski centar Croatica:

Hrvatski glasnik, Radio Croatica, Croatica TV

Podupiratelj:

Hrvatski klub Augusta Šenoa.

Program se ostvaruje uz potporu Fonda za razvoj ljudskih potencijala Ministarstva ljudskih resursa.

OBAVIJEST

POZIV za dostavljanje prijedloga za sastavljanje Plana rada Hrvatske državne samouprave prema točki br. 14. Pravilnika o organizaciji i radu:

Za plan HDS-ova rada pismeni prijedlog mogu dostaviti zastupnici, odbori, voditelj ureda, voditelji ustanova, organizacija koje je osnovala i kojima je održavatelj samouprava, te hrvatske udruge registrirane u Mađarskoj, do 31. listopada 2018. godine.

POLUMARATON VIROVITICA – BARČA

Dana 22. rujna održan je 27. polumaraton Virovitica – Barča. Ove je godine start bio u Virovitici, a cilj u Barči. Uz polumaratonsku utrku na 21,1 kilometra održana je i utrka na 5,8 kilometara, od ulaza u Terezino Polje do Barče. U utrci je sudjelovalo 113 trkača. Svi natjecatelji, koji krenuše iz Virovitice i Terezinog Polja, stigli su na cilj u Barči. Medalje i pehare najboljim natjecateljima zajednički su podijelili barčanski gradonačelnik Ottó Karvalics i predsjednik Sportske zajednice grada Virovitice Josip Škrablin.

STOLNI BIOGRAD

U sklopu niza izlaganja „Povijest hrvatske književnosti“, što organizira stolnobiogradska Hrvatska samouprava, u utorak, 9. listopada, od 16 sati, u prostorijama Doma za vjeronauk i opću prosvjetu sv. Stjepana, na temu Hrvatska povijest od romantike do Krležina razdoblja, bit će predavanje prof. dr. Stjepana Lukača, na mađarskom jeziku.

BUDIMPEŠTA

Hrvatska samouprava XVII. okruga priređuje Hrvatski dan, koji će biti 6. listopada od 16 sati, u Općeprosvietnome središtu „Ferenc Vagyázó“ (Pesti út 113). U okrugu gostuje budimpeštanska Hrvatska izvorna folklorna skupina, nakon njezina nastupa slijedi plesničica i kušanje hrvatskih specijaliteta.

POZIV NA JAVNI NATJEČAJ

Pečuška Hrvatska samouprava raspisuje javni natječaj za dodjelu stipendija hrvatskim srednjoškolicima/srednjošolkama koji/e imaju prebivalište u Pečuhu.

Temeljem ovoga natječaja dodjeljuju se tri stipendije u vrijednosti od 50 000 forinta za drugo polugodište školske godine 2017./18.

Pravo na sudjelovanje u javnom natječaju imaju učenici/ce koji/e ispunjavaju ove opće uvjete:

- pripadnost hrvatskoj zajednici
- prebivalište u Pečuhu
- prosjek ocjena u prethodnom polugodištu najmanje 4,00.

Uz prijavu za sudjelovanje na javnom natječaju kandidati/kinje dužni/ne su priložiti:

- dokaz o prebivalištu
- potvrdu srednjoškolske obrazovne ustanove da je kandidat/kandidatkinja polaznik/ica škole
- od strane ravnatelja ovjereni preslik svjedodžbe o uspjehu na kraju drugoga polugodišta u školskoj godini 2017./18.
- kratak životopis na hrvatskom jeziku s posebnim naglaskom na aktivnosti u hrvatskoj zajednici.

Prijave na javni natječaj podnose se zaključno do 31. listopada 2018. godine.

Prijave s nepotpunom dokumentacijom, neovjerene prijave i neovjerene preslike te nepravodobne prijave neće se razmatrati.

Prijavu dostaviti na adresu: Pécsi Horvát Önkormányzat 7623 Pécs, Esze Tamás u. 3.